

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้ CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโรงเรียนสามัคคีอนุสรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
ผู้วิจัย	ศิริกาญจน์ ช่วยจันทร์
ปีที่วิจัย	2566-2568

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 2) พัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 3) เพื่อตรวจสอบผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มีวิธีการดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model และขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสำรวจความต้องการจำเป็นของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) แบบสัมภาษณ์ของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ 4) แบบบันทึกสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 5) แบบสังเกตพฤติกรรมนิสัยรักการอ่าน 6) แบบสำรวจผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 7) แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่า

1.1 ความต้องการจำเป็นตามความคิดเห็นของตามความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.46) ทุกรายการมีความต้องการจำเป็น เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า ข้อที่ 2

ผลการสำรวจความต้องการจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.48)

1.2 การสัมภาษณ์เชิงลึกตามความคิดเห็นของครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัญหาหลักเกิดจากปัจจัยภายนอกโดยเฉพาะสื่อดิจิทัลและโซเชียลมีเดียที่ดึงดูดความสนใจจนนักเรียนขาดสมาธิในการเรียน ภาพรวมการบริหารในปัจจุบันยังคงมีลักษณะการสั่งการ ระบบการตัดสินใจยังคงผูกติดอยู่กับตัวผู้บริหารเป็นสำคัญ นโยบายเปลี่ยนแปลงบ่อย กำหนดเป้าหมายแต่ไม่ได้ดำเนินการไม่ตามเป้าหมายที่กำหนด การพัฒนาครูควรเน้นไปที่ทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนสื่อ เทคนิคการสอน และนวัตกรรมใหม่ ๆ ควรสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนใกล้เคียงหรือหน่วยงานวิชาการภายนอกจะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นวงกว้างมากขึ้น ปัจจัยสู่ความสำเร็จประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ 1) ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งและเอาจริงของผู้บริหาร 2) ความสามัคคีและความใส่ใจของครูที่มีต่อตัวนักเรียน และ 3) ความต่อเนื่องของนโยบายและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า

2.1 รูปแบบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ นโยบายและเป้าหมายที่ชัดเจน (C) ภาวะผู้นำทางวิชาการ (A) ครูมืออาชีพ (P) การทำงานเป็นทีม (T) และเครือข่ายความร่วมมือ (C) ผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า โดยภาพรวมความเหมาะสมของทั้ง 5 องค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.65) ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.66) ด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.69) และด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.70)

2.2 การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมกันวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ พบว่า การเขียนรายละเอียดโมเดลต้องเขียนให้ชัดเจนในส่วนของรูปแบบโมเดลและคำอธิบายต่าง ๆ มุ่งเน้นการบูรณาการองค์ประกอบเชิงโครงสร้างเข้ากับกระบวนการบริหารงานอย่างเป็นระบบ

3. ผลการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า

3.1 หลังการใช้รูปแบบในปีการศึกษา 2567 พบว่า นิสัยรักการอ่านของนักเรียนมีคะแนนนิสัยรักการอ่านสูงกว่าปีการศึกษา 2566 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านการอ่านสม่ำเสมอเป็นกิจวัตรมีคะแนนสูงสุด

3.2 ผลการทดสอบระดับชาติ (RT, NT, O-NET) สูงกว่าระดับประเทศอย่างชัดเจน ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (Reading Test: RT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ภาพรวมของผลการพัฒนาสูงกว่าระดับประเทศเพิ่มขึ้นเป็น +13.58 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการอ่านรู้เรื่อง สูงกว่าระดับประเทศมากที่สุด +13.91 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ NT (National Test) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2567 ภาพรวมของผลการพัฒนาสูงกว่าระดับประเทศเพิ่มขึ้น +29.23 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคณิตศาสตร์ สูงกว่าระดับประเทศมากที่สุด +40.59 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินัยพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567 ภาพรวมของผลการพัฒนาสูงกว่าระดับประเทศเพิ่มขึ้น +17.32 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวิทยาศาสตร์ สูงกว่าระดับประเทศมากที่สุด +24.63

3.3 นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม CAP-TC Model เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ในภาพรวมครั้งที่ 2 สูงกว่าครั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, นิสัยรักการอ่าน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน